

अभिसंहित लि० अभि+सम्+धा-कर्मणि कर्त्तरि वा क्त ।

१ फलोद्देशेन कृते २ अभिसन्धिविषयभूते ३ अभिसन्धि-  
कर्त्तरि च “विमुक्तिदायेऽभिसंहितेषु” रुचिस्तवः ।

अभिसन्ताप पु० अभिसन्ताप्यतेऽनेन अभि+सम्+तप-णिच्-  
करणे अच् । १ अभिशपे । तप-भावे घञ् । २ अभितः  
सन्तापे । तप-आधारे । घञ् । ३ युञ्जे ।

अभिसन्धक लि० अभि+सम्+धा-क-स्वार्थे कन् । १ पर-  
गुणसङ्गनेन आक्षेपके, “वैडालव्रतिकोद्येयोहिंसः सर्वाभि-  
सन्धकः सन्तुः” । “अभिसन्धक परगुणसङ्गनेन सर्वाक्षेपक  
इति” कृष्ण० । [ २ फलोद्देशे ३ वञ्चने च ।

अभिसन्धा स्त्री अभि+सम्+धा-भावे अङ् । १ अभिसन्धौ  
अभिसन्धान न० अभि+सम्+धा-ल्युट् । १ परवञ्चने ।

“पराभिसन्धानपरं यद्यप्यस्य विचेष्टितम्” रघुः । “परा-  
भिसन्धानपरामन्त्रिणः” काद० २ फलोद्देशे ३ अभि-  
सन्धौ च । “फलाभिसन्धानपरा न योगिनः” पुरा० ।

अभिसन्धाय पु० अभि+सम्+धा-भावे घञ् । १ अभिसन्धौ  
फलाद्युद्देशे । ल्यप् । २ फलाद्युद्देश्येत्यर्थे अव्य० । “अभि-  
सन्धाय तु फलं दम्भार्थमपि चैव यत्” गीता ।

अभिसन्धि पु० अभि+सम्+धा-भावे क्ति । १ फलाद्युद्देशे ।  
“स्वर्गाभिसन्धिं सुकृतं वञ्चनामिव मेनिरे” कुमा० ।  
“स्वधामुजः काम्यफलाभिसन्धौ” रुचिस्तवः ।

अभिसन्धित लि० अभिसन्धा जाताऽस्य तार० इतव् ।  
१ जाताभिसन्धौ अभिसन्धिविषये ।

अभिसम्पत्ति लि० अभि+सम्+पद-क्तिन् । १ अभितः स-  
म्पत्तौ अन्यरूपस्यान्यथाभवने, “चित्प्राज्ञवनीयाभिसम्पत्तेः”  
कात्या० १८, ६, ३५ । “आह्वनीय एव चित्प्राभिसम्पत्ति  
अवस्थात् “यो वाव चित्तोऽग्निर्निर्घोष्यते तामेवेष्टकामेष  
सर्वोऽग्निरभिसम्पद्यत” इतिश्रुतिः एकवारं चित्प्राप्त्यो-  
परि निधानेनाह्वनीयान्तेरेव सर्वदा चित्प्राप्तकता-  
सम्पत्ता” कर्क० ।

अभिसम्पद् स्त्री अधिका सम्पद् प्रा० स० । १ अधिक-  
सम्पत्तौ । अभिलक्ष्य संख्यां सम्पद् । तत्तत्संख्यादिसाम्येन  
सम्पत्ततायाम् “तान्युभयान्येकविंशतिः सम्पद्यन्ते द्वादश  
भासाः पञ्चसंवस्त्रय इमे लोकाः असावादित्य एकविंशः  
एतामभिसम्पदम्” शत० ब्रा० । “यैषा संख्यासम्पत्तिस्तामभि-  
लक्ष्य भवति” भा० । सम्पदमभिलक्ष्य अव्ययी० टच् समा० ।

अभिसम्पदम् सम्पदमभिलक्ष्यीकृत्येत्यर्थे अव्य० ।

अभिसम्पात पु० अभि+सम्+पत-आधारे घञ् ॥ १ युञ्जे ।

भावे घञ् । २ पतने । करणे घञ् । ३ अभिशपे  
लोकप्रसिद्धिः ।

अभिसम्बन्ध पु० अभि+सम्+बन्ध-घञ् । १ अभितः सम्बन्धे  
“द्रव्याणां कर्मसंयोगे गुणात्वनाभिसम्बन्धः” “फलार्थत्वा  
तु स्वाभिले नाभि” जै० सू० “वैजिकादभिसम्बन्धादनु-  
बन्धादर्थं तदाहम्” मनुः २ वाक्यादौ आकाङ्क्षितपदान्वये  
च पदानामन्वयस्य पदार्थायन्वयोग्यत्वएव ।

अभिसर लि० अभितः सरति स्त+ट स्त्रियां ङीप् । १ सहाये,  
२ अनुचरे । “तथैवाभिसरास्तेषां त्यक्तात्मानो जये धृताः”  
भा० उ० प० । “अथ साभिसरं शरैस्तरस्त्रो” माघः ।

अभिसरण न० अभि+सृ-ल्युट् । १ अभिगमने २ नायक-  
योरेकतरेण रागेण सङ्केतस्थानगमने च । [ ३ उत्सृष्टे च

अभिसर्जन न० अभि+सृज-भावे घञ् । १ दाने, २ बधे  
अभिसाद्य अव्य० अभिसृज्ये अव्ययी० । सायाज्ञाभिसृज्ये ।  
“अतोदयाद्रेरभिसाद्यसृज्यैरनुचरचन्द्रमसोऽभिरामताम्”  
माघः ।

अभिसार पु० अभि+सृ-आधारादौ घञ् । १ युञ्जे, २ साहाय्ये,  
३ साधने, ४ स्त्रियाः पुंसो वा संभोगार्थं निर्वर्जन-  
सङ्केतस्थानगमने च । “आरब्धे रभसान्धया प्रियसखि !  
क्रीडाभिसारोत्सवे” अभिसारप्रकारश्च । “स्त्रेषु गात्रेषु  
संलीना सूकीकृतविभूषणा” । अवगुण्ठनसंवेता कुल-  
जाऽभिसरेद्यदि । विचित्रोष्णलवेषा तु वल्लभपूरनि-  
खना प्रभोदस्त्रेरवदना स्याद्देश्याऽभिसरेद्यदि । सदस्त्र-  
लितसंलापा विभ्रमोत्पुल्ललोचना । आविड्गति-  
सञ्चारा स्यात् प्रेक्षाऽभिसरेद्यदि ॥ जैलं वाटी भग्नदेवा-  
लयो दूतीगृहं वनम् । मालयञ्च भ्रमणानञ्च नद्यादीनां तटी  
तथा एवं कृताभिसाराणां पुष्पलीनां विनोदने, स्थानान्यथौ  
तथा ध्वान्तच्छन्नेषु कचिदाश्रये” इति सा० द० । कर्त्तरि  
घञ् । अनुचरे पु० “अभिसारेण सर्वेण ततोयुद्धमवर्त्तत”  
भा० ब० प० ।

अभिसारिका स्त्री अभिसरति अभिसारयति वा कान्तं सङ्केत-  
स्थानं अभि+सृ-णिच्-वा ल्युट् । १ “अभिसारयते कान्तं  
या मन्त्रयवशंवदा । स्वयं वाभिसरत्येषा धीरैरुक्ताभि-  
सारिका” सा० द० उक्ते नायिकाभेदे “अनभिज्ञास्त-  
मिच्छाणां दुर्हिनेष्वभिसारिकाः” कुमा० “यः सञ्चरोऽभूद-  
भिसारिकाणाम्” रघुः ।

अभिसारिन् लि० अभिसरति णिनि । १ अभिसृज्येन गन्तरि  
२ अनुचरे च स्त्रियां ङीप् । “प्रष्ठं त्रिष्टुपे त्रैष्टुभपदा